АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА ДО ЗВІТУ ПРО РОБОТУ КАФЕДРИ ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ СУМДУ ЗА 2021 РІК

Кафедрою германської філології здійснюється підготовка фахівців за спеціальністю 035 Філологія, за освітньою програмою (спеціалізацією) 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, акредитованою за освітніми ступенями бакалавра, магістра та успішно працює аспірантура з підготовки докторів філософії в галузі Германські мови (всі освітні програми оприлюднені на сайті СумДУ).

У 2021 році робота кафедри германської філології була спрямована на виконання завдань оптимізації кадрового складу кафедри, міжнародної діяльності, забезпечення конкурентоспроможності на ринку освітніх і додаткових послуг центру, що надає кафедра, у важких умовах пандемії. Значна увага приділялась профорієнтації спеціальності Філологія на рівні бакалаврів, магістрів та докторів філософії; поширенню наукових доробків кафедри ГФ в БД Scopus та WoS (загальне значення індексів Гірша (за БД Scopus або БД WoS) штатних працівників без самоцитувань по кафедрі ГФ 10), фахових виданнях України та провідних світових видавництвах; та іміджевим завданням формування спеціальності Філологія в СумДУ та власне кафедри.

І. Науково-педагогічний потенціал, підготовка науково-педагогічних кадрів

Кафедра германської філології є випусковою, на якій працює академік академії Вищої школи України, доктор, професор Швачко С.О. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A8%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%BE_%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B0_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%96%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0 (фундатор кафедри). Доктор, професор Таценко Н.В. є гарантом аспірантури, професор Кобякова І.К. https://gf.sumdu.edu.ua/uk/pro-kafedru-uk/shtat-kafedry/23-kobyakova-irina-karpivna.html – гарант магістратури та доцент Баранова С.В. https://gf.sumdu.edu.ua/uk/pro-kafedru-uk/shtat-kafedry/17-baranova-svitlana-volodimirivna.html – гарант бакалаврату. Кафедру германської філології очолює кандидат філологічних наук, професор І.К. Кобякова. Членом науково-методичної комісії Гуманітарних наук при МОН України є І.К. Кобякова (дійсний член Науково-методичної комісії 03 «Гуманітарні науки» з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України підкомісії зі спеціальності 035 Філологія від 25 квітня *2019* р. № 582. Про персональний склад Науково-методичних комісій *(*підкомісій*)* сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-personalnij-sklad-naukovo-metodichnih-komisij-pidkomisij-sektoru-vishoyi-osviti-naukovo-metodichnoyi-radi-mon). Аспірантка кафедри ГФ Решитько А.В. є експерт Національної агенції забезпечення якості освіти України (НАЗЯВО).

У структурі кафедри германської філології традиційно функціонує секція теорії та практики перекладу, яку очолює к. філол. н., доц. Баранова С. В.; та секція германських мов, яку очолює к.філол. н. Куліш В.С.

У звітному році на кафедрі ГФ працювало 23 штатних науково-педагогічних працівників (НПП), 2 - професори, 1 – доктор, 10 - доцентів, 18 –кандидатів наук, старших викладачів - 9, 1 - викладач, 1 – асистент (Табл. 1.) На кафедрі германської філології постійно збільшується кількість науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та вченими званнями. В цільовій аспірантурі Запорізького національного університету навчався та захистив дисертацію Степанов Віталій Валерійович, його захист відбувся в 24.06.2021 році та отримав науковий ступінь доктора філософії зі спеціальності «035 Філологія» (ЗНУ, разова рада ДФ 17.051.028 за наказом МОН України №398 від 01.04.2021). Рішення ради затверджено Атестаційною колегією МОН: наказ МОН України від 27.09.2021 № 1017. Тема дисертації: «Лінгвосинергетичний аспект концепту ПОЛІТИКА в сучасному американському англомовному дискурсі» (науковий керівник – д. філол. наук, професор Таценко Н.В.) Отримала науковий ступінь кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.0204 – германські мови Зінченко А.В. (захист відбувся 02.04.2021 в Запорізькому національному університеті тема «Вторинні номінації невизначеної кількості в англомовному публіцистичному дискурсі: лінгвокогнітивний та прагмастилістичний аспекти» (науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Баранова С. В.).

Захист докторської дисертації доц. Щигло Л.В. **відтерміновано**, що спричинено закінченням терміну дії Висновку-рекомендації кафедри німецької філології та перекладу КНЛУ (передзахист 21.06.2019 р.) та незатвердженими новими нормативними вимогами щодо діяльності докторських спеціалізованих рад.

Керуючись затвердженими МОН України примірним переліком цільових показників та принципами сталого розвитку СумДУ, передусім залученням експертів QS (показник кафедри ГФ по університету 46,5), кафедра ГФ внесла до бази даних в 2021р. 47 осіб (кількість потенційних експертів, які дали офіційну згоду на участь в опитуваннях QS (стейкхолдери, внесені за 2021 рік) *– 20,5 вітчизняних академічних експертів (Запоріжжя, Одеса, Суми, Кропивницький, Луцьк, Хмельницький, Маріуполь, Чернівці, Київ тощо); – 10 іноземних академічних експертів (Філіппіни, Грузія, Білорусь, Латвія, Німеччина, Італія, Естонія тощо); – 12 вітчизняних неакадемічних експертів (Суми, Київ, Харків, Львів); – 4 іноземних неакадемічних експертів (США, Німеччина, Швейцарія*).В порівнянні з 2020р. збільшилась кількість потенційних експертів пріоритетних рейтингів. Забезпечення якісної вищої освіти для спеціальності Філологія здійснюється викладачами кафедри ГФ. Питома вага штатних науково-педагогічних працівників із вченими ступенями та науковими званнями протягом останніх років постійно поліпшується, в 2021 році 87% викладачів мають вчені ступеня та наукові звання (збільшення на 14% за рік).

Забезпечення навчального процесу науково-педагогічними працівниками з науковими ступенями та вченими званнями

Таблиця 2

Назва показника	*ГФ*		
	2019	*2020*	*2021*
Загальна к-сть штатних НПП, . *чол.*	30	26	23
К-сть штатних НПП із наук. ст. та вч. званнями, 2019/2020 рр. *чол.*	20	19	20
К-сть НПП, які захистили дисертації в 2019/2020 рр., *чол.*	-	1	2
із них докторських дис., *чол.*	-	-	-
Частка штатних НПП із наук. ст. та вч. званнями в	68%	76%	87%
Частка зростання	6%	8%	14%

У зв'язку зі зволіканням окремих викладачів із захистом дисертації та вимогами МОН України щодо публікацій за кордоном та у високо рейтингових журналах (що обліковуються вебометричними базами даних) *вбачаю за необхідне вживати заходи зі стимулювання роботи щодо захистів дисертацій; вибудовувати пріоритети написання статей,* які *відповідають цілям сталого розвитку ООН; їх опублікування у високорейтингових виданнях, які обраховуються БД Scopus та WoS.*

Кращими викладачами в конкурсі «Кращий викладач очима студентів» в 2021 р. визнані Красуля А.В (Диплом І ступеня) та Ущаповська І.В. (Диплом ІІ ступеня) згідно наказу СумДУ № 1048-ІІ від 15.12. 2021 р.

Важливо, що робота кафедр ГФ *має бути спрямована на· забезпечення високих вимог ринку праці фахівцями нової формації, що здатні працювати в умовах швидкозмінного, багатофункціонального середовища; на підготовку наукових та науково-педагогічних кадрів, що мають компетенції загальноприйняті у світовому науково-освітньому просторі;*

В 2021 р. на кафедрі германської філології здійснено третій конкурсний відбір та вступ в постійно діючу аспірантуру для підготовки докторів філософії зі спеціальності 035 «Філологія» (спеціалізація германські мови), гарантом якої є д. філол. н, проф. Таценко Н.В. Керівник аспірантури спрямовує свої зусилля на збільшення набору, якісну підготовку та виконання плану захистів дисертацій. На 2022р. р. замовлено 4 бюджетних місця в діючій на кафедрі ГФ аспірантурі. Цього року до аспірантури вступили: Гаврилова В. В., Бакай Ю.І. (наук. керівник д.філол.н., Таценко Н. В.), Грищук Д. А. (наук. керівник к.філол.н. Медвідь О. М.), Торчило Г.О. (наук. керівник проф. Кобякова І. К.), Лук`янова Ю. М. (наук. керівник к.філол.н. Ущаповська І.В.). На другому курсі аспірантури навчаються Молгамова Л.О. (наук. керівник д.філол.н., доцент Таценко Наталія Віталіївна), Сергієнко А.С. (наук. керівник к.філол.н., доцент Медвідь Олена Миколаївна), Закусило В.О. (наук. керівник к.філол.н., доцент Щигло Лариса Володимирівна); аспірантка Решитько А.В. навчається на 3 курсі аспірантури (наук. керівник проф. Кобякова Ірина Карпівна).

Різними формами підготовки дисертаційних досліджень на кафедрі охоплено 11 осіб: із них – 1 докторська дисертація (Щигло Л.В.), 10 кандидатських дисертацій: Гаврилова В. В., Бакай Ю.І., Торчило Г.О., Грищук Д. А., Лук`янова Ю. М. (аспіранти 1 року навчання), Решитько А.В. (аспірантка СумДУ 3 курсу, денна форма навчання) Молгамова Л.О., Сергієнко А.С., Закусило В.О. (аспіранти СумДУ 2 курсу, денна форма навчання) та викл. Назаренко О.В.

Окрім вже згаданого підвищення рівня НПП із науковими ступенями та вченими званнями, роботу кафедри ГФ із кадрового забезпечення у 2021 р. необхідно спрямовувати в таких напрямках:

– *проведення рекламної кампанії зі вступу до постійно діючої аспірантури кафедри ГФ за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, оскільки керівники структурних підрозділів інших університетів часто не володіють інформацією про можливості підготовки кадрів.*

У цілому науковий потенціал кафедр дозволяє активно проводити науково-дослідну роботу. Кількість та відсоток осіб, які працюють за держбюджетною темою без виділеного фінансування (так звана тема другої половини дня), у 2021 р. становить 100%. На кафедрі германської філології в 2021 році поводиться робота по темі другої половини дня: розпочата нова № 0120U103119 "Онтогносеологічні модуси філологічних інновацій" (керівник Кобякова І.К. – 07.2020- 12.2025).

Протягом календарного року кафедрою продовжувала виконуватися госпрозрахункова тема, що були започатковані у 2019 та 2020 роках відповідно, а саме: "Вивчення науково-технічної документації з питань логістики та її переклад з англійської мови на українську" (керівник – проф. Кобякова І.К.) та "Вивчення науково-технічної документації з економічних та юридичних питань та її переклад з англійської мови на українську" (керівники – доц. Шуменко О.А. і к.філол.н. Прокопенко А.В.). У звітному році було укладено новий госпдоговір 54.21-2021.СП/01 на тему "Розробка моделі динамічного рекламного контенту для користувача послуг фірми Start" (керівник – асистент Вашист К.М.), сума договору – 3 000 грн.

Загальна сума надходження коштів за 2021 р. – 5 600 грн, акти – 9 600 грн. У порівнянні з минулим роком загальна сума надходження коштів – 24 077,20 грн (-18 477,2).

Викладачі кафедри германської філології пройшли підвищення кваліфікації за накопичувальною системою:

Кобякова І.К., Єгорова О.І., Ємельянова О.В., Єрмоленко С.В., Жулавська О.О., Красуля А.В., Мовчан Д.В., Прокопенко А.В., Швачко С.О., Шуменко О.А.

За програмою ПК «Акредитація освітньої програми: кращі практики та проблемні питання» – Кобякова І.К.;

програмою ПК «Дистанційні технології у викладанні іноземних мов» – Баранова С.В., Єрмоленко С.В., Жулавська О.О., Зінченко А.В., Красуля А.В., Медвідь О.М., Прокопенко А.В., Чуланова Г.В., Чепелюк А.Д.;

програмою ПК «Особливості застосування інструментів Microsoft Office

365 для організації дистанційного навчання в закладах освіти» – Баранова С.В.;

за програмою ПК «Методи активізації навчального процесу: сучасні тренди» – Баранова С.В., Медвідь О.М.;

«З електронних засобів та дистанційних технологій навчання» – Бровкіна О.В., Зінченко А.В.;

за програмою «Електронні технології навчання у СумДУ» – Бровкіна О.В., Назаренко О.В.;

за програмою «Українська мова: помічник кожному на щодень» – Єгорова О.І., Зінченко А.В.;

за програмою «Медіаграмотність або чому вірити в сучасному інформаційному суспільстві» – Ємельянова О.В., Медвідь О.М.;

за програмою «Social Media Marketing: базовий курс викладача» – Жулавська О.О., Зінченко А.В., Медвідь О.М., Назаренко О.В., Прокопенко А.В.

також доц. Медвідь О.М. пройшла ПК за курсом «Управління закладом освіти: топ 5 принципів досягнення успіху», ст. викл. Прокопенко А.В. – ПК «Від абітурієнта до студента: маркетинг освітньої програми».

Позитивною тенденцією на кафедрі ГФ є збільшення зацікавленості викладачів у міжнародними програмами підвищення кваліфікації у міжнародних організаціях або ЗВО за кордоном (у т.ч. у формі віртуальної академічної мобільності та грантової діяльності), серед них 11 викладачів кафедри ГФ Красуля А.В., Єгорова О.І., Кобякова І.К., Швачко С.О., Медвідь О.М., Щигло Л.В., Мовчан Д.В., Черник М.В., Зінченко А.В., Овсянко О.Л., Жулавська О.О.

Значна увага в 2021 р. приділялася іміджевим завданням формування спеціальності Філологія в СумДУ та кафедри ГФ. Ст. викл. Ущаповська І.В. є активним членом конкурсної комісії конкурсу англомовних іміджевих матеріалів про СумДУ (наказ №0860-І від 27.11.2019).

ІІ. Освітні послуги (диверсифікація, обсяги, результативність)

Кафедра германської філології є випусковою та забезпечує викладання *38 дисциплін* спеціальності 035 Філологія за освітніми ступенями «бакалавр», «магістр», “доктор філософії” денної, заочної та паралельної форми навчання. Кількість навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою, що викладаються англійською мовою, налічує *24* курси, не беручи до уваги практичний курс англійської мови та практику різних видів перекладу.

На сайті СумДУ в Каталозі курсів оприлюднені **силабуси усіх навчальних дисциплін**, закріплених за кафедрою.

Активна робота кафедри ГФ по впровадженню змішаного навчання в навчальний процес та активна робота над електронними засобами навчання, розміщенням у відкритому електронному ресурсі навчально-методичних матеріалів дозволяє протистояти викликам сьогодення. 20 дисциплін кафедри германської філології розміщені на платформі MIX СумДУ (https://mix.sumdu.edu.ua/), які використовувалися в навчальному процесі у 2021 р. Викладачі кафедр мають сторінки на платформі Lectur.ED^{BETA}, Mix та OCW-

СумДУ (beta).

Контингент студентів спеціальності Філологія складає на 2021рік **– 288** (разом із заочною формою навчання) осіб, 2020р. – **279** осіб (разом із заочною формою навчання), на 2019 340 осіб. В 2021 р. навчається 10 іноземних громадян.

Важливим завданням залишається збереження та розширення контингенту студентів при вступі в бакалавратуру, магістратуру та аспірантуру. Розпочата робота по відкриттю дистанційної форми навчання для магістрів філології (планується перший набір).

Якісні та кількісні показники методичних публікації кафедри ГФ в 2021 р. мають такий вигляд опубліковано **4** конспектів лекцій, **9** методичних розробок.

Конспекти лекцій :

1. **I. V. Ushchapovska** The Basics of Speech Communication Theory: lecture notes. Sumy: Sumy State University, 2021. 119 с.
2. **О. А. Шуменко** ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Суми: Сумський державний університет, 2020. 60 с.
3. **Овсянко О.Л.** Європейські мови в міжкультурній комунікації. Суми: Сумський державний університет, 2021. 49 с.
4. **Baranova S.V.** Contrastive Stylistics and Grammar of English and Ukrainian. Суми: Сумський державний університет, 2021. 63 с.

Методичні вказівки:

1. **А. Д. Чепелюк, С. В. Єрмоленко, О. В. Ємельянова** Методичні вказівки до педагогічної практики.. Суми: СумДУ, 2021. 44 с.
2. **Жулавська О.О.** Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Перекладацька практика". Суми: СумДУ, 2020. 25 с.
3. **Medvid O.M.,** Podolkova S.V**., Vashyst K.M.** 5196 Scientific and technical literature. Terminology. Part 3.. Суми: СумДУ, 2021. 33 с.
4. **Medvid O.M.,** Podolkova S.V**., Vashyst K.M.** 5195 Scientific and technical literature. Terminology. Part 2.. Суми: СумДУ, 2021. 33 с.
5. Podolkova S.V**., Medvid O.M., Vashyst K.M.** 5185 Scientific and technical literature. Terminology. Part 1,. Суми: СумДУ, 2021. 29 с.
6. **О. А. Шуменко** 4960 Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Переклад юридичної термінології» для студентів спеціальності 035 «Філологія» денної та заочної форм навчання. Суми: Сумський державний університет, 2021. 122 с.
7. **О. І. Єгорова, І. К. Кобякова, А. В. Прокопенко, М. В. Черник** 5059 Методичні вказівки до оформлення курсових і кваліфікаційних робіт. Суми: Сумський державний університет, 2021. 109 с.
8. **Kirichenko, O. A.** 5071 Methodical instructions for self-study and independent work on the discipline “Office Activities and Legalization”. Суми: Сумський державний університет, 2021. 140 с.
9. **Dehtiarova, L. I**. 5043 Rahmenmethodische Hinweise für praktische Stunden im Fach "Praktikum der Übersetzung der Texte im Zollrecht". Суми: Сумський державний університет, 2021. 39 с.
10. **Назаренко О.В.,** Приходько Н.А 5173 Methodological Instructions for self-

work on discipline Practice of Translation from Major Language (English) for students of specialty 035 “Philology” full-time course of study. - Sumy: Sumy State University, 2021. – 52 p.

Кафедра розуміє свою відповідальність за здійснення профорієнтаційної роботи, пошук її нових форм і методів, більш того – пошук місць для працевлаштування студентів шляхом підписання договорів з організаціями та установами в інших містах України, в яких можуть пройти практику та отримати перше місце роботи наші випускники. 21 викладач кафедри ГФ мають показники професійної діяльності, що визначені ліцензійними умовами, не менше п’яти умов, один - менше 5 умов. Порушення функціональних обов’язків викладачами кафедри ГФ відсутні.

Важливо, що робота кафедр ГФ у *цих умовах має бути спрямована на підвищення конкурентоспроможності нашого випускника на ринку праці та співпрацю з роботодавцями /стейкхолдерами, та спрямувати освітній процес на поєднання навчальної та наукової діяльності за принципом «**досліджуючи - навчаю»**.*

III. Наукова робота

Впровадження освітньої діяльності на рівні, що забезпечує підготовку високоосвічену інтелектуальну еліту суспільства та демонструє тезу – «**університет – це індустрія талантів»,** реалізується участю в II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (ВКСНР)

У 2021 р. подано на II етап ВКСНР роботи за 3 напрямками студентських наукових робіт із природничих, технічних та гуманітарних наук («Германської філології”, «Переклад»., закріпленими за кафедрою, та було відправлено по 3 роботи на кожний конкурс. На конкурс “Соціолінгвістика” було направлено 3 роботи на конкурс)

1. За роботу «Англомовний неоковідокон як репрезентант нової нормальності: перекладацький вимір» (науковий керівник проф. Кобякова І.К.) **Ковальова А.** отримала диплом **І ступеня** в березні 2021 р. у II етапі 2021р. Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з розділу «Переклад» (Наказ ректора СумДУ № від 0966-І від 22.10.2021)

2. За роботу «Кореляція когнітивних процесів та робочої пам'яті перекладача» (науковий керівник к.філол.н. Прокопенко А.В.) **Валерія Рава** отримала диплом **І ступеня** в березні 2021 р. у II етапі 2021р. Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з розділу «Переклад» (Наказ ректора СумДУ № від 0966-І від 22.10.2021)

3 За наукове дослідження із Соціолінгвістики «Структурно-семантичні особливості англомовних рекламних слоганів» студентка **Руденко М.** (під керівництвом Назаренко О.В.) посіла **2 місце** у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із соціолінгвістики у 2020-2021 н.р. https://philology.lnu.edu.ua/conference/ii-tur-vseukrainskoho-konkursu-studentskykh-naukovykh-robit-iz-sotsiolinhvistyky-2021-r.

4. Наукова робота студентки групи ПРм-01 **Мельник Д. В** «Пандемійна

лексична інноватика англійської мови: особливості творення та функціонування» зайняла **третє місце** на ІІ етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі знань «Германські мови (англійська, німецька)», 2020-2021 н. р. Наказ СумДУ № 0966-І від 22.10.2021. (науковий керівник к.філол.н. Овсянко О.Л)

Цього року студентка 4 курсу **Дорогокупля Анастасія** отримала Диплом третього ступеня в другому турі Міжнародного конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю 035 «Філологія», який відбувся 2 червня 2021 року в Кременчуцькому національному університеті ім. Ми*хайл*а Остроградського. за роботу «Вживання безособових форм дієслова в англомовній художній літературі програмними засобами корпусної лінгвістики», виконану під керівництвом доц. Жулавської О.О.

Фіналістами перекладацького конкурсу «Львів Європейський» стали Аліна Люта та Анастасія Дорогокупля. Наші студентки увійшли в категорію «Університети: англійська» та отримали почесні дипломи.

18 грудня 2021 року на базі Запорізького національного університету відбувся ІІІ етап Всеукраїнського шекспірівського конкурсу студентських дослідницьких і креативних проєктів імені Віталія Кейса. Від кафедри германської філології СумДУ цього року було відправлено на конкурс 1 дослідницький проєкт "Лінгвістичні аспекти актуалізації концепту МУЗИКА в комедіях Вільяма Шекспіра", підготовлений студенткою групи ПР-91 Кариною Ведмидерою (науковий керівник − Марина Черник), та 3 креативні проєкти: "Специфіка актуалізації синтезу мистецтв в аспекті екранізації сонетів Вільяма Шекспіра" (Валерія Смолянінова, студентка групи ПР-91), "Пісня як вид синтетичного мистецтва в структурі фільму-драми «Ромео і Джульєтта»" (Анастасія Дедюхіна, студентка групи ПР-01), "Вплив творчості Вільяма Шекспіра на мистецтво України в минулому та сьогоденні" (Валентина Ребенок, студентка групи ПР-11). Науковим керівником 3 креативних проєктів є Олена Ємельянова. Дуже приємно відзначити, що всі роботи вийшли у фінал і дві з них посіли призові місця. Смолянінова Валерія виборола І місце, Ведмедера Карина посіла ІІ місце у ІІІ етапі конкурсу (посилання: https://youtu.be/XhQ8_J4vRs0)

Зауважимо, що викладачі кафедр ГФ постійно беруть участь в роботі ІІ етапу захисту наукових робіт територіального відділення МАН України з англійської та німецької мов (доц. Шигло Л.В. та доц. Шуменко О.А.).

Доц. Чуланова Г.В. – член журі ІІ етапу Всеукраїнської учнівської Інтернет-олімпіади з навчальних предметів серед учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти з дисципліни «Англійська мова» (Наказ Департамента освіти і науки Сумської ОДА № 463-ОД від 17.10.2021р. «Про проведення І-ІІ етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з навчальних предметів серед учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти у 2021/2022 навчальному році»).

Старший викладач Чепелюк А.Д. була членом журі ІІ етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з німецької мови (експерт-консультант).

Кафедрі ГФ слід керуватися при підготовці студентів до олімпіад та

конкурсів наступним: *підвищення якості загальноосвітньої та професійної підготовки, участь у журі, супровід учасників на конкурси та олімпіади, подання робіт за всіма напрямами, які відповідають навчальним дисциплінам кафедри, бажання перемагати як у викладачів, так і в студентів-учасників.*

Кафедра ГФ в 2021 брала активну участь в розробці наукового напряму факультеті ІФСК «Гуманітарні науки та мистецтво» на тему **«Номінативна та ідентифікаційна функції державної мови як механізм розвитку людини й нації в аспекті протидії маніпулятивним впливам».** Метою роботи є вивчення закономірностей функцій мови, розвиток культурних, моральних, інтелектуальних цінностей особистості й нації у соціокультурному, економічному, політичному контексті Північно-Східної України. Завданням наукової теми є розробка науково обґрунтованої моделі актуалізації номінативної та ідентифікаційної функцій державної мови, що виступають гарантами всебічного розвитку людини та нації з огляду на виняткову необхідність протидії маніпулятивним впливам.

Викладачі та співробітники кафедри ГФ в 2021 р. опублікували статті у наступних **фахових виданнях України Категорії Б**

1. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. 2021. № 32 (70). №3.
2. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. 2021. № 32 (71). №4.
3. Південний архів. 2021. № 85.
4. Південний архів. 2021. № 88.
5. Філологічні трактати. 2021. №13 (1).
6. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка та психологія.. 2021. №2 (22).
7. Актуальні питання гуманітарних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка».. 2021. № 38.
8. Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка. Серія «Філологія. 2021. №47
9. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філологія Маріуполь : МДУ. 2021. №25.
10. Мовні і концептуальні картини світу.. 2021. № 68 (1).
11. Мовні і концептуальні картини світу.. 2021. № 69 (2).
12. Нова філологія. Збірник наукових праць.. 2021. № 81. Том ІІ.
13. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». 2021. Т. 3. (Вип. 47, 48).
14. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія. 2021. 49 (1)
15. Studies in Comparative Education. 2021. №1.
16. Наукові записки Серія: Філологічні науки. – Випуск 193. — Кропивницький: Видавництво «КОД». 2021. №193.

К.філол.н. Красуля А.В, є членом редакційної колегії наукового видання іноземного рецензованого наукового видання: Global Research and Development

Journals (GRD Journals). Кафедра германської філології бере активну участь у виданні фахового наукового періодичного журналу «Філологічні трактати», який обліковується БД Copernicus та включений в список Б. Членами редколегії Філологічних трактатів з кафедри ГФ є доц. Баранова С.В., доц. Медвідь О.М., доц. Ємельянов О.В. Проф. Швачко С.О., проф. Кобякова І.К. є членами редколегії збірника «Записки з романо-германської філології» (ОНУ ім. І.І. Мечникова).

Реєстр кількісних та якісних показників наукових публікацій кафедри ГФ в 2021 р. має такий вигляд: опубліковано **1** одноосібна монографія та **8** колективних монографіях (1 в **Scopus**).

Одноосібна монографії

1. **Овсянко О. Л.** Модифікації англомовних прислів'їв у світлі синергетичної парадигми: монографія. Суми: ПФ «Видавництво «Сумський державний університет», 2020. 307 с.

Розділ монографії / розділ книги

1. *Модуси сучасного перекладознавства*: / за ред. **Швачко Світлани Олексіївни**. Суми: , 2021. 149 с.
2. **Krasulia Alla**; Plotnikov Yevhen; Zagoruiko Liudmyla Chapter 11 Hidden Inequalities in Education: Case of In-Service English Language Teachers Training in Ukraine. *Social Inequality as a Global Challenge*: / за ред. Medani P. Bhandari; Shvindina Hanna. : River Publishers, 2021. С. 243 - 279. (**Scopus**)
3. Садівничий В.О., Яненко Я.В,, Костенко А.М., **Чуланова Г.В.**, Васильєв Ю.К. Спеціалізоване медичне інформування та безпека особистості: формування ефективної соціокомунікаційної моделі: монографія / за ред. Садівничого В. О.. Суми: ПФ «Видавництво «Сумський державний університет», 2021. 240 с.
4. **Медвідь О. М**., Стеценко О. П. Стилістично-прагматичний аспект перекладу політичного медіадискурсу.. *СУЧАСНА ФІЛОЛОГІЧНА НАУКА: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ Одеська юридична академія*: Львів: Ліга-Прес, 2021. С. 486-511.
5. **Медвідь О. М.,** Кучерук О. О. Соціолінгвальний аспект функціонування лексико-семантичного поля «Україна» в публіцистичному дискурсі. *Нові горизонти філологічної науки ,*: : "Baltija Publishing", 2021. С. 214-241.
6. **Прокопенко А.В., Єгорова О.І.** Проблема збереження та відтворення просодичних характеристик тону при перекладі. *Модуси сучасного перекладознавства*: / за ред. Сумського державного університету. Суми: Сумський державний університет, 2021. С. 64–70.
7. **Krasulia Alla,** Pistor Petra Virtual internationalisation – how COIL and other models can support cross-border exchange. *The Internationalisation of Higher Education Perspectives from the THEA Ukraine Project and Beyond*: / за ред. Petra Pistor. Münster / Мюнстер: FH Münster, 2021. С. 98-110.
8. **Кобякова І.К., Швачко С.О.** Осмислення інтеграції мовотворчої функції в сучасних лінгвістичних студіях. *Innovative pathway for the development of modern philological sciences in Ukraine and EU countries*: / за ред. Adam Pieńkowski. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2021. С. 295-309.

В 2021 р. кількість статей у високорейтингових журналах, які вже обраховані базами даних Scopus та Web of Science - 7 статей.

1. **Krasulia, A**., Saks, K. Students' perceptions towards mobile learning in an English as a foreign language class. *Proceedings - IEEE 20th International Conference on Advanced Learning Technologies, ICALT 2020*. 2020. С. 238-240. DOI: 10.1109/ICALT49669.2020.00078. (**Scopus та WoS**)

2. A. Marchenko, V. Antypenko, S. Vashchenko, N. Fedotova, Ya. Chybiriak, A. **Krasulia A** Complex Model of Blended Learning: Using a Project Approach to Organize the Educational Process. *Communications in Computer and Information Science*. 2021. 1486. С. 265-278. DOI: 10.1007/978-3-030-88304-1_21. (**Scopus**)

3. Tetiana Anokhina, **Iryna Kobyakova and Svitlana Shvachko** Testing Tools for Writing and Publishing E-dictionaries. *5th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems (COLINS 2021). Volume I: Lviv, Ukraine, April 22-23, 2021*. 2021. 1. С. 590 -600. (**Scopus**)

4. **A. Krasulia, K.** Saks Students' perceptions towards mobile learning in an English as a foreign language class. *2020 IEEE 20th International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT)*. 2020. С. 238–240. DOI: 10.1109/ICALT49669.2020.00078. (**Scopus**)

5. Tatsenko N., **Molhamova L.** The concept of DEATH in modern English-speaking discourse: a linguosynergetic perspective. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics*. 2021. 18 (2). С. 51-74. (**Scopus та WoS**)

6. Andrii E. Lebid , **Olena M. Medvid,** Natal'ya A. Shevchenko Development Prospects of Distance and Online Education in the Higher Education System of Ukraine. *European Journal of Contemporary Education*. 2021. 10(3). С. 670-683. DOI: 10.13187/ejced.2021.3.670. (**Scopus та WoS**)

7. **Olha Zhulavska**, Alla Martynyuk ENGLISH-UKRAINIAN TRANSLATIONS OF SYNESTHETIC METAPHORS. *Translation and Power*: / за ред. Lucyna Harmon and Dorota Osuchowska. Warsaw: Peter Lang, 2020. С. 271-279. (**Scopus**)

Опубліковано розділ "English Language Teachers Training in Ukraine" Красулі А.В. у монографію Hidden Inequalities in Education: Case of In-Service **(Scopus Monograph Chapter**).

Кафедра переорієнтована на публікації іноземними мовами у високорейтингових журналах, що обліковуються вебометричними базами даних за кордоном, продовжує публікуватися в фахових виданнях України та продовжує здійснювати пошук можливостей проведення досліджень із оприлюдненням їх результатів за суміжними напрямами.

У 2021 р. на кафедрі ГФ проведено XI Всеукраїнську конференцію «Перекладацькі інновації» (березня 2021, м. Суми). Також викладачі кафедри германської філології активно долучилися до роботи IX Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів, викладачів та співробітників (Суми, квітень 2021). Результати апробації досліджень викладачів та студентів кафедри ГФ було здійснено в 88 тезах на 21 конференціях (з них 10 за кордоном:

Конференції, що проводились за кордоном

1. II International Scientific and Theoretical Conference The Current State of Development of World Science: Characteristics and Features.: тези доповідей. Collection of scientific papers «SCIENTIA», Lisbon, Portuguese Republic, 2021.
2. II International Scientific and Theoretical Conference "Advanced Discoveries of Modern Science: Experience, Approaches and Innovations": тези доповідей. Amsterdam, The Netherlands, 2021.
3. The 4 th International scientific and practical conference “Innovations and prospects of world science”:Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua”, 2021.С.7.
4. II International Scientific and Theoretical Conference: European Scientific Platform, 2021. С. С. 17-21. DOI: 10.36074/scientia-10.12.2021.
5. International scientific and practical conference «Philological sciences, intercultural communication and translation studies: an experience and challenges»: conference proceedings, April 23–24, 2021. Częstochowa : «Baltija Publishing», 2021
6. Theory and practice of modern science: тези доповідей. Krakow: SCIENTIA, 2021.
7. The 5 th International scientific and practical conference “International scientific innovations in human life” (November 17-19, 2021) Cognum Publishing House, Manchester, United Kingdom. 2021
8. The 8th Interdisciplinary-Multicultural-International, організованого Центром для аспірантів з країн Балтійського регіону. Конференція проходила у місті Лодзь (Польща) 24-28 листопада 2021
9. International scientific and practical conference "Innovative Technologies in Teaching Foreign Languages and Learner Assessment in Online Education" Чирчикського державного педагогічного інституту (Узбекистан),
10. II International Scientific and Practical Conference «Issues of Practice and Science», яка відбулася у Лондоні (Великобританія).

Міжнародні науково-практичні конференції, що проводились в Україні

1.Студентська наукова Інтернет-конференція «Сучасні проблеми лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та методики викладання мови і літератури»: тези доповідей. : Видавництво ВінДПУ ім. М. Коцюбинського, 2021

2. Міжнародна науково-практична конференція "Розвиток філологічних наук: європейські практики та національні перспективи": Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», Одеса, 2021. С. 68-70.

3. Міжнародна науково-практична конференція: Іноземна філологія у XXI столітті. Синергетика у філологічних дослідженнях: тези доповідей: Запорізький національний університет, 2021.

4. Міжнародна науково-практична конференція Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, 2021.

5. Міжнародна науково-практична конференція: м. Львів, 12–13 листопада 2021 р.: тези доповідей. : Львів : ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2021.

6. VII Всеукраїнська мультидисциплінарна конференція. Чорноморські наукові студії: матеріали: тези доповідей. 2021.

7. IX Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція молодих вчених та здобувачів вищої освіти (10 листопада 2021 р.): Маріуполь : МДУ, 2021.

8. III Annual Conference on Current Foreign Languages Teaching Issues in Higher Education: Conference Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, 13 May 2021.: КПІ, 2021

9. 5th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems (COLINS 2021). Volume I: Lviv, Ukraine, April 22-23, 2021. 2021

Конференції, що проводились в СумДУ

1. XI Всеукраїнська студентська науково-практична конференція, Перекладацькі інновації. : СумДУ, 2021.
2. Всеукраїнська студентська науково-практична конференція студентів, аспірантів, викладачів та співробітників (Суми, 15–16 квітня 2021 р.) м. Суми,
3. XII студентська конференція «Перший крок у науки».: Сумський державний університет, 2021.

Також протягом року викладачі кафедри ГФ активно брали участь у наукових конференціях та конгресах у Великій Британії, Польщі, Латвії, Португалії, Нідерландах, Узбекистані.

Кафедра ГФ *в подальшому ставить завдання підвищення рівня власних конференцій, розв'язання методологічних проблем наукових досліджень, осучаснення тематики.* Таким кафедра ГФ бачить зміст XII Всеукраїнську конференцію «Перекладацькі інновації» в 2022 р. Кафедра ставить перед собою *завдання залучити до участі в конференції науковців із провідних університетів України та країн світу, формувати збірник матеріалів лише із високоякісних праць, що мають наукову цінність та відповідають вимогам доброчесності.*

Активні наукові зв'язки з міжнародними партнерами продовжує підтримувати кафедра германської філології. Протягом 2021 р. професор Кобякова І.К. була експертом наукових робіт з перекладознавства рівня Doctoral Program: Linguistics (Translation Studies) в Батумі (Faculty of Humanities Batumi Shota Rustaveli State University Грузія).

Студенти спеціальності Філологія в 2021 році брали участь у конференції «Перший крок у науку». Триває робота над поданням тез і в наступному році на зазначену конференцію.

На кафедрі ГФ організовано роботу 5 студентських наукових об'єднань: «Дискурсивне поле світової культури» (керівник – Баранова С.В.), "Труднощі перекладу» (керівник – Черник М.В.), "Офіс подорожей" (керівник – Назаренко О.В.), «Основні аспекти міжкультурного спілкування / "Main aspects of intercultural communication" (керівник – Ущаповська І.В.), "Міждисциплінарні студії мовного простору» (керівник – Щигло Л.В.) в яких

школярі, студенти та аспіранти навчаються самостійно проводити дискусії, тренінги та консультування стосовно новітніх проблем мовознавства та перекладознавства. Загальна кількість активних членів гуртків – 76 осіб, серед яких 4 молодих учених, 2 аспірант, 5 школярів та 65 студентів. В 2021 р. була здійснена оптимізація роботи гуртків

IV. Міжнародна діяльність

У контексті сучасних реформ в освітньому та науковому просторах України із фокусом на інтернаціоналізацію освіти та науки кафедра германської філології у 2021 р. продовжує демонструвати стабільну динаміку в напрямку наближення до європейських та міжнародних стандартів.

Продовжується активна співпраця зі своїми закордонними партнерами в рамках формалізованого співробітництва та партнерства, що розвиваються. Серед них це передусім Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова (Казахстан) (ТОП – 250) та Батумський державний університет ім. Шота Руставелі (Грузія). Перспективним здобутком цього року вважаємо налагодження співпраці з Чирчикським державним педагогічним інститутом (Узбекистан), також продовження розбудови між інституційної співпраці між СумДУ й Університетом Отто-Фрідріха (Німеччина), в рамках якої одна студентка спеціальності «Філологія» навчалася за програмою академічної мобільності (Люта А. ПР-81, наказ №1023-ІІІ), а навчання ще однієї (Гарцунова М. ПР-81) заплановане на 2022 р. Крім того, за звітний рік спостерігається активізація навчання за програмами академмобільності здобувачів ступеня «доктор філософії»: Закусило В. навчається в Університеті Вітовта Великого (м. Каунас, Республіка Литва), а Решитько А. пройшла короткострокове навчання при Лодзькому технічному університеті (м. Лодзь, Республіка Польща). Крім того, за 2021 р. студенти спеціальності «Філологія» брали участь в низці наукових заходів за кордоном та мають відповідні публікації (табл. 4).

Кафедра ГФ активно розвиває міжнародну діяльність із ЗВО-партнерами. Зокрема, у рамках підписаної Угоди про співпрацю СумДУ з Політехнічними коледжами Камарінес Сур (Camarines Sur Polytechnic Colleges) м. Набуа, Філіппіни, розпочато реалізацію програми міжнародної віртуальної мобільності для здобувачів вищої освіти СумДУ спеціальності 035 «Філологія», освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» у межах дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» (лекторка – старший викладач кафедри германської філології, к.філ.н., Ущаповська І.В.). Координатор програми – к.пед.н., старший викладач кафедри германської філології, заступник декана факультету ІФСК з міжнародної діяльності к.філол.н. Красуля А.В. Координатор від закладу-партнера – Філмор Дж. Мурілло, ад'юнкт-професор, керівник центру міжнародних зв'язків Політехнічних коледжів Камарінес Сур. Участь 60+ українських та 100+ філіппінських студентів університетів-партнерів у форматі міжнародного колаборативного онлайн-навчання не лише сприятиме формуванню фахових

(мовних та мовленнєвих) навичок, але й розвитку гнучких (м'яких) навичок, а саме: міжкультурної компетентності, що передбачає готовність сприймати цінності й поведінку інших із ширшої перспективи.

Зважаючи на пандемійну ситуацію в глобальному масштабі на кафедрі у 2021р. було посилено навчання та підвищення кваліфікації НПП у форматі віртуальної мобільності. Так, за 2021 р. кафедра германської філології має результати за низкою програм:

1) Excellence in Teaching and Research (СумДУ, Україна \ Вашингтонський університет, США): 8 НПП (Єгорова О., Черник М., Щигло Л., Медвідь О., Овсянко О., Красуля А., Жулавська О., Зінченко А.) отримали сертифікати про підвищення кваліфікації;

2) GetSet for Successful Career (СумДУ, Україна \ Ісламський Азад Університет, Іран): 3 НПП (Красуля А., Жулавська О., Назаренко О.) отримали сертифікати про підвищення кваліфікації; 16 студентів та 1 здобувач наукового ступеня «доктор філософії» (див. табл. 1) пройшли навчання за програмою.

3) Joint Program for Virtual Mobility: SUMDU Course Basics of Speech Communication Theory CSPC Course Introduction to Society, Language, and Culture (СумДУ, Україна \ Політехнічні коледжі Камарінес Сур, Філіппіни): 52 студенти спеціальності «Філологія» пройшли навчання за програмою в рамках курсу «Основи теорії мовної комунікації» (див. табл 2); залучено до викладання у дистанційному форматі викладача СумДУ Ущаповську І.В. та викладача Політехнічних коледжів Камарінес Сур (м. Набуа, Філіппіни) Марлона С. Понтілласа.

Достатньо успішними виглядають досягнення на ниві грантової діяльності кафедри. Так, к.філолн., ст. викладач Красуля А. В. залучена до виконання загальноуніверситетського гранту від Єврокомісії (Еразмус + К1), а також на кафедрі очікується старт виконання гранту Senior Experten Service (SES), в рамках якого запрошено спеціаліста з Німеччини для провадження викладацької діяльності на кафедрі. Протягом року НПП кафедри германської філології (Красуля А., Єгорова О., Чуланова Г., Мовчан Д., Ущаповська І.) беруть активну участь у написанні грантових заявок, зокрема міждисциплінарного характеру з представниками інших кафедр факультету ІФСК.

За звітний рік НПП кафедри виконали 15 індивідуальних грантів. Традиційною для кафедри германської філології залишається індивідуальна співпраця викладачів з Гете-Інститутом, в рамках якої було отримано низку грантів, зокрема на участь у програмах підвищення кваліфікації викладачів німецької "DLL: Deutsch Lehren Lernen" 3 гранти (2- Єгорова О.І., 1 – Мовчан Д.В.) і 1 на участь у програмі підвищення кваліфікації вчителів німецької мови Sommerintensivkurs für Deutschlehrende B1 та складання іспиту на підтвердження мовного рівня B1 (Зінченко А.В.). 8 грантів було надано Вашингтонським університетом у рамках реалізації спільного проєкту з СумДУ «Excellence in Teaching and Research». Деталізацію по індивідуальним грантам подано у табл. 3.

Викладачі кафедри подовжують активне членство в Асоціації германістів

України (http://www.udgv.org/ і https://sumyudgv.wordpress.com/), національного осередку Міжнародної асоціації викладачів німецької мови , а також в Українській спілці германістів вищої школи України.

Перспективи розвитку кафедри на 2022 рік:

- організація домовленостей з університетами-партнерами з країн ЄС для забезпечення програм мобільності в рамках Еразмус+;

- активізація студентської академічної мобільності;

- активізація міжкафедральної співпраці з написання грантових проєктів/заявок загальноуніверситетського рівня.

- модернізація та інтернаціоналізація освітньої діяльності, встановлення тісних партнерських зв'язків, передусім з університетами світового класу, вивчення і ефективна адаптація кращого вітчизняного та світового досвіду.

V. Ресурсозабезпечення

Показники ресурсозабезпечення на сучасному етапі є важливим чинником стабільності та подальшого розвитку кафедри. В умовах загальної економічної кризи забезпечення зростання прибуткової частини за рахунок самоокупності – одне з першочергових завдань.

Завданнями на 2022 р. кафедри ГФ вбачаємо: *пошук нових тем для держбюджетної тематики, залучення коштів від виконання госпдоговірної тематики та забезпечення інших надходжень від індивідуальних грантів та спонсорства.*

При кафедрі ГФ діє Перекладацький навчально-методичний центр **«LinguoStar»** http://gf.sumdu.edu.ua/uk/perekladatskyi-navchalno-metodychnyi-tsentr-linguostar.html, який пропонує вивчення англійської німецької, польської та чеської мов для досягнення на рівнях А1 - С2. ПНПЦ «LinguoStar» надає платні послуги як фізичним, так і юридичним особам: з перекладу текстів будь-якої складності з англійської (німецької, польської) на українську чи навпаки на замовлення структурних підрозділів СумДУ та сторонніх осіб:

1) курси з підготовки до міжнародного мовного тесту ECL;
2) курси з підготовки до міжнародного мовного тесту TOEFL;
3) курси англійської мови для всіх бажаючих (Beginner; Elementary; intermediate; Upper Intermediate; Advanced; Proficient);
4) послуги з тестування;
5) курси до ЕВІ.

Обсяг коштів за виконання платних освітніх та перекладацьких послуг у 2019 р. та 2020 та 2021р.

Таблиця 3

	Обсяг коштів 2019 (грн.)	Обсяг коштів 2020(грн.)	Обсяг коштів 2021(грн.)
Перекладацький навчально-методичний	**344656 грн (231000 грн**. - навчальну	**169070 грн** (навчальна діяльність – **96800**	**221136, 59грн** (навчальна діяльність – 179100,00 грн

центр “LinguoStar”	діяльність та **113656 грн**. – перекладацьку діяльність)	грн перекладацька діяльність - **72270** грн)	перекладацька діяльність – 42036,59 грн)

Обсяг навчальних доручень по центру склав **478** годин за рік, заняття в центрі відвідали **213** студентів та слухачів інших категорій. За надання платних освітніх послуг було отримано **179 100 грн.**

За виконання перекладів на замовлення структурних підрозділів СумДУ та сторонніх осіб (фізична особа) на рахунок СумДУ (субрахунок ПНМЦ "LinguoStar") було перераховано **42 036,59 грн.**

Загальна кількість зароблених центром коштів за 2021 р. становить **221 136, 59 грн. ,** що на 52 066,59 грн. більше ніж у 2020 р.

Перспективи розвитку цього напрямку на 2022 рік вбачаємо в забезпеченні освітніх потреб широких верств населення через доступність до отримання знань та навичок, різноманітності форм реалізації безперервної «освіти впродовж життя», що є однією зі складових соціальної місії.

VI. Позанавчальна діяльність кафедри германської філології

Позанавчальною діяльністю на кафедрі ГФ займаються всі члени кафедри.

На кафедрі працюють 3 куратори академічних груп - Куліш В.С., Прокопенко А.В. та Бровкіна О.В. Групи І курсу мають кураторів-студентів з числа представників студентського самоврядування.

Незважаючи на високий рівень трудової зайнятості, студенти-перекладачі четвертого курса, та магістранти 1 та 2 курсів демонструють значну активність в позанавчальний час.

В 12 березні 2021 р. відбувся щорічний конкурс віршів та художнього перекладу Alter Ego, що всьоме проводився кафедрою германської філології СумДУ.

Визначали переможців у 4 номінаціях, а саме: вірші українською мовою, художні переклади з англійської та німецької мов, вірші англійською або німецькою мовами. Необхідно зауважити, що цьогоріч на конкурс прислано більше 140 робіт від авторів, студентів та школярів, із усіх куточків України від Прикарпаття до Слобожанщини.

До складу журі традиційно входили Ірина Кобякова – канд. філол. наук, професор (голова журі), Світлана Швачко – д. філол. наук, професор кафедри германської філології, інші представники цієї кафедри. За результатами оцінювання конкурсних робіт визначені автори, які посіли призові місця. Зокрема:

Номінація Вірші українською мовою:

І місце – Юлія Чімирис (СумДУ), ІІ місце – Руслана Ященко (Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка),

ІІІ місце – Сальнікова Олександра (Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка);

Номінація Художні переклади з англійської мови:
І місце – Дар’я Кондратенко (Київський національний університет імені Тараса Шевченка),
ІІ місце – Дар’я Іванова (СумДУ), ІІІ місце – Аріана Назаренко (вихованка гуртка «Сходинками до англійської» Сенчанського Будинку дитячої та юнацької творчості Полтавської області);

Номінація Художні переклади з німецької мови:
І місце – Ольга Гончарова (СумДУ),

ІІ місце – Альона Коваленко (СумДУ),

ІІІ місце – Олександра Кучерук (СумДУ) ;

Номінація Вірші англійською/німецькою мовами:

І місце – Дар’я Іванова (СумДУ),

ІІ місце – Іван Степаненко (Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка),

ІІІ місце – Кароліна Саламашенко (Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка).

Переможці нагороджені грамотами. Приємно усвідомлювати, що цьогорічний конкурс Alter EGO сприяв відкриттю нових дарувань, збагаченню наукових та освітніх традицій та є джерелом творчого натхнення і залишає незабутні позитивні враження. Традиційний конкурс Alter EGO є надзвичайно важливим для виховання молодого покоління перекладачів і перекладознавців, який об’єднує молодих перекладач*ів з усієї України.* Конкурс Alter EGO має дійсний *вплив на духовне життя Сумщини, демонструє дбайливе ставлення до культури, допомагає зберігати духовні та матеріальні цінності та формувати цілісні, гармонійні, національно-свідомі особистості*

Аспірантка спеціальності "Філологія" стала переможницею на Всеукраїнському конкурсі художнього перекладу для молодих перекладачів, який відбувся у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка. Аспірантка групи АСПгум-9.1/ПР Анна Решитько посіла 2 місце за переклад фрагмента есе видатного англійського письменника Джорджа Орвелла «Why I Write» (1946).

Щиро тішимося й дуже пишаємося дебютними перекладами книжок в 2021 році студенток спеціальності «Філологія» Дар'ї Іванової та Юлії Козлової для видавництва "Ранок" в рамках співпраці зі студентським гуртком "Труднощі перекладу" під керівництвом канд. філол. наук Марини Черник.

Студентка Дар'я Іванова переклала книжку «*Я можу врятувати планету*», у якій вміщено розповіді про дванадцятьох школярів-екоактивістів з усього світу, які роблять усе можливе для збереження довкілля (відео доступні за посиланням https://www.facebook.com/watch/?v=1278462565942785). Юлія Козлова виконала переклад книжки «Створи свій комікс», яка містить багато порад, як опанувати мистецтво створення мальописів.

Студентка спеціальності «Філологія» Альона Коваленко отримала академічну стипендію Кабінету Міністрів України на ІІ семестр 2020-2021 навчального року. В 2021 р. студентка спеціальності «Філологія» СумДУ Карина Ведмидера отримала іменну стипендію голови Сумської обласної

державної адміністрації серед студентів закладів вищої та фахової передвищої освіти. Студентці-магістрантці спеціальності «Філологія» Олександрі Кучерук призначено іменну стипендію Верховної Ради України на 2020/2021 навчальний рік.

Студенти-філологи постійно беруть участь в онлайн та офлайн екскурсіях, які спрямовані на їх подальше ознайомлення з роботодавцями. До таких заходів відносяться відвідування Зарічного суду в рамках вивчення дисципліни «Юридична термінологія» (викладач доц. кафедри, канд. філол. наук Ольга Шуменко); Сумський обласний краєзнавчий музей у рамках вивчення теми "Ukraine and Ukrainians"; товариства польської культури в Сумах; в контексті вивчення теми «Виконавчі види мистецтва» в рамках дисципліни «Практичний курс англійської мови» студенти працювали над розбудовою вільної енциклопедії Вікіпедії; візити до Міської ради, зустріч з кореспондентами каналу 1+1 та СумиUA.

Було проведено 5 засідань Експертної ради роботодавців за спеціальністю «ФІЛОЛОГІЯ», на яких було обрано голову та секретаря Експертної ради та затверджено план роботи ради на 2020/2021 р. Проведене експертне оцінювання тематики магістерських та бакалаврських робіт студентів а також удосконалення освітніх програм та навчальних планів підготовки бакалаврів напряму 035 «ФІЛОЛОГІЯ» та спеціальності 7.02030304, 8.02030304 «ПЕРЕКЛАД» щодо професійних компетентностей. Отримано подяку від члена експертної ради роботодавців https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/616-perekladachi-sumdu-otrimali-podyaku-vid-ekspertnoji-radi-robotodavtsiv.html
Залучення членів Експертної ради до онлайн-захисту магістерських робіт студентів (Глущенко О.М. – *директор мережі туристичних салонів «СОТІК ТУР»,* Анохіна Т.О. – *директор ТОВ «АЛЬТАЇР ТРЕЙД ГРУП»,* Тур В.К. – *директор по економіці та фінансам ПАТ «Укрнафтохімпроект» з відділом перекладу стандартів*). Відбувалося професійне самовдосконалення та співпраця з міжнародними роботодавцями.

https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/647-profes-jne-samovdoskonalennya-ta-sp-vpratsya-z-m-zhnarodnimi-robotodavts-yami.html

З метою сприяння працевлаштуванню, до заходів у 2020/1 році було залучено наступні підприємства різних форм власності: *ПАТ Укр Нафтохімпроект; ТОВ «ТФ Авіатур-Суми»; ТОВ «АГНКС-сервіс»; ТОВ «Гуала Кложерс Украина» ; ТА «Поїхали з нами»; ТОВ «Інноватор ІТ»; START junior – Студія німецької мови;ТОВ ША «Романтика»*.

В продовж 2021 р. продовжені партнерські зв'язки з членами Експертної ради роботодавців. https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/607-pratsedavtsi-visoko-tsinuyut-studentiv-perekladachiv-sumdu.html; були вивчені регіональні потреби підприємств та організацій різних форм власності в фахівцях, яких готує кафедра германської філології СумДУ та аналіз стану ринку праці; проведено моніторинг кар'єрного росту, закріплення та переміщення випускників 2020 року випуску за місцем роботи; проведені онлайн-лекції роботодавцями туристичної сфери "*Чинники успішного працевлаштування"; п*оширена інформація про онлайн-конференції, вебінари та тренінги: *"Career Forum"* https://top-

career.ru/forum2020; онлайн-тренінг на тему: «Три ключові поради як знайти роботу в період карантину» https://www.krok.edu.ua/ua/novini-ta-podiji/item/4049-rankova-kava-z-kar-iernym-konsultantom; *вебінар «Резюме як ефективний інструмент пошуку роботи»*

https://www.facebook.com/careerfornewlife/posts/2585680534840747; вебінар "*Ділові комунікації в процесі самостійного пошуку роботи*" та *"Молодь на ринку України"* за участі Державного центру зайнятості. Було запропоновано взяти участь в тренінгах: Розвиток навичок для працевлаштування. Реєстрація за посиланням: https://forms.gle/u6ZzPSL6K2ksrbLz8; *Пишемо резюме разом;* Як достукатися до … або вміння домовлятися з ким потрібно і про що потрібно: https://www.bdo.ua/uk-ua/events-2/online-training-how-to-reach; *"Телефонна співбесіда"; Впевнена поведінка в процесі пошуку роботи.*

Запропоновано студентам-випускникам спеціальності Філологія індивідуальні консультації з психологічної підготовки студентів до співбесіди з роботодавцем, складання психологічного профілю пошукачів на вакансії, складання та коригування резюме, супровідних та рекомендаційних листів; запропоновані пропозиції від роботодавців ТОВ «Воркконсалт» для працевлаштування студентів-перекладачів. https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/601-propozitsiji-vid-robotodavtsiv-tov-vorkkonsalt-dlya-pratsevlashtuvannya-studentiv-perekladachiv.html. Проведені заходи знайшли підтвердження та на сайті кафедри ГФ в 2021 р.(1) 8 ЛЮТОГО https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/799-spivpratsya-z-robotodavtsyami-ta-profesijne-samovdoskonalennya.html; 2) 15 БЕРЕЗНЯ https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/811-alter-ego-pidsumki-ta-perspektivi.html 3)1 КВІТНЯ https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/828-perekladatski-porady-vid-robotodavtsiv.html; 4) 9 КВІТНЯ https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/842-studentka-perekladachka-vziala-uchast-u-studentskii-vyrobnychii-praktytsi.html 5) 6 ТРАВНЯhttps://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/884-zustrich-zi-stejkkholderom-lyubov-taran-direktorka-ta-zasnovnitsya-kompaniji-start.html 6) 30 ВЕРЕСНЯ https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/1073-privitannya-z-mizhnarodnim-dnem-perekladacha.html 7) 25 ВЕРЕСНЯ https://gf.sumdu.edu.ua/uk/novyny/1027-garna-vimova-zaporuka-vdalogo-pratsevlashtuvannya.html

На кафедрі активно працює Школа Європейських мов та Школа юних дипломатів для учнів 8-11 класів сумських шкіл. Керівник школи – випускниця кафедри германської філології Олена Назаренко – вдало презентувала роботу Шкіл. Студенти кафедри германської філології набували перекладацького досвіду у відділах та департаментах Сумського державного університету, в Школі європейських мов, Центрі підтримки сім'ї «Студентський лелека» та в приватних бюро перекладів. Офіс подорожей при перекладацькому навчально-методичному центрі "LinguoStar" кафедри германської філології продовжує розширювати свою географію, акцентуючи увагу на особливостях життя та праці в азіатських країнах.

Планування роботи на 2022 р.

Завдання кафедри ГФ на 2022 р. складаються з урахування позицій сьогодення та розуміння сильних та слабких сторін діяльності кафедри,

можливостей, загроз та стратегічних пріоритетів, що стимулюватимуть успішність. На підставі аналізу діяльності кафедри германської філології в 2021 році та враховуючи основні принципи розвитку, акцентуємо увагу на таких пріоритетних напрямках роботи нашого колективу:

Актуальними залишаються завдання:

1. Популяризувати постійно діючу аспірантуру з підготовки докторів філософії зі спеціальності 035 «Філологія», спеціалізація германські мови.
2. Формувати привабливий імідж спеціальності Філологія, враховуючи тенденції розвитку освітніх послуг, шляхом постійного моніторингу ринку праці, підготовки фахівців з урахуванням рекомендацій Експертних рад роботодавців.
3. Вдосконалювати рекламну продукцію спеціальності Філологія.
4. Активно залучати студентів до участі у програмах довгострокової міжнародної академічної мобільності за технологіями «паралельне навчання» та «подвійний диплом».
5. Удосконалювати контент електронної форми навчання на базі технологій e-learning, OCW-СумДУ, MIX; провести курси для вивчення та впровадження інноваційних технологій навчання та забезпечення конкурентних переваг на ринку освітніх послуг.
6. Підвищувати якісні характеристики професорсько-викладацького складу шляхом навчання за різними програмами стажування (у т.ч. стажування в іноземних установах), захисту дисертацій, реалізовувати кадрову програму з підготовки фахівців в аспірантурі та докторантурі.
7. Залучати більше студентів до виконання НДР з оплатою праці.
8. З метою посилення роботи з підготовки студентів конкурсів наукових робіт збільшити кількість фахових публікацій за участю студентів.
9. Збільшувати кількість статей ПВС, докторантів, аспірантів і студентів у наукових виданнях, що індексуються БД Scopus та Web of Science Core Collection.
10. Залучати кошти госпдоговірних угод, міжнародних грантів і проєктів для подальшого розвитку матеріально-технічної бази кафедри ГФ та розширювати спектр надання платних послуг.
11. Збільшення кількості публікацій у виданнях, що індексуються БД Scopus та які відповідають цілям сталого розвитку ООН в 2022 рік. відповідають цілям сталого розвитку ООН. Звернути увагу на пункти 4 (***Якість освіти***) та 5 (***Гендерна рівність***) та їх маркери в назвах та анотаціях статей.